

Svetlana Aleksiévitx ha posat rostre i donat veu a les dones

«Quantes dones han sostingut la vida quotidiana ja sigui en la llar, aixecant la porta de la botiga, remenant per l'hort, a l'escola i educant fills i nets, amb una feina callada però tossuda»

És possible que aquest nom us soni una mica, o no us digui res, o potser ben poc. No obstant ha estat notícia a casa nostra perquè ha rebut el Premi Internacional Catalunya. La Generalitat va crear aquest premi el 1989, i entre els seus propòsits hi havia el d'oferir als catalans exemples de la més alta qualitat i exigència en tots els aspectes. Aquest any, el jurat ha valorat de Svetlana *"la seva destacada trajectòria literària i la seva poderosa obra sobre les conseqüències de l'imperi soviètic, que l'autora continua desenvolupant a l'exili"*.

Svetlana va nèixer a Ucraïna, llavors Unió Soviètica, de pare bielorús i mare ucraïnesa. Es va llicenciar en Periodisme a la Universitat de Minsk i treballà en diferents diaris i com a professora. Residia a la capital de Bielorússia, fins fa dos anys que es va exiliar a Berlín assetjada pel règim de Lukaixenko.

El meu primer encontre amb Aleksiévitx va ser a través del seu llibre *La pregària de Txernòbil*, que vaig llegir amb aïdesa ja que en el moment de l'accident de la central nuclear, jo estudiava a Berlín i el vaig viure molt a prop. A través de més de 500 testimonis va teixir un relat amb l'experiència de les persones i com els va afectar en les seves vides. Des de 2015 és Premi Nobel de Literatura i amb *La guerra no té cara de dona*, la meua admiració pel seu gènere és total: "novel·la de veus". Un milió de dones russes van lluitar a la Segona Guerra Mundial i Svetlana els hi posa rostre i veu a través de converses que desvetllen la realitat a través dels sentiments.

Com pot servir d'exemple per nosaltres? Doncs recollint els testimonis d'aquest temps que s'escola com la pluja fina cap el riu i que ha estat silenciada per moltes famílies pel temor instaurat en la postguerra. Quantes dones han sostingut la vida quotidiana ja sigui en la llar, aixecant la porta de la botiga, remenant per l'hort, a l'escola i educant fills i nets, amb una feina callada però tossuda. Tenim entre nosaltres centenars de petites històries, d'aquelles que només en parlem en converses entre dones que caldria recollir per tenir un retrat complet de la nostra societat. L'Associació de Dones Rosa d'Abril ha començat la tasca biografant quatre dones pallareses que vam exposar en *Dones rurals*, *Dones de Lleida*. Encara ens queda molta feina per fer i aquest mes de novembre que tenim de violeta per commemorar el Dia Internacional per l'eliminació de la violència contra la dona, donem-li la paraula, posem-hi rostre, trenquem el silenci fent visibles aquestes violències que corroeixen la convivència i la societat.

Seguim l'empremta de Svetlana Aleksiévitx per anant a trobar la memòria al carrer, entre la gent, propiciem converses ja que entre tots nosaltres hi ha un bocí d'història. *En un n'hi ha mitja pàgina; en un altre, un parell o tres. Tots plegats escrivim el llibre del temps*. I aquest mes fem que la història tingui rostre de dona.

[noindex]